

bus confectus (LXX. ἐνοχλεῖται turbatur, A Onkelos: iacet infirmus) humanæ conditionis & fortis nos admonet, cui ne sanctos quidem eximit Deus in hac vita. Sunt quidem à morte redempti, & peccato mortui: sed necesse est terrestris huius domus nostræ tabernaculum tandem dissolui, vt domicilio æterno in cælis superinduantur à Deo, propter quod etiam suspirant, desiderâtes mortalitatem suam in carne absorberi à vita. Sed nunc gesta in hac Iacobi ægritudine audiamus.

ET TVLIT IOSEPH DVOS FILIOS SVOS. Altera circumstantia, Iosephi obseruantia in patrem. Audita eius infirmitate, non cessat aut exspectat vocari, sed posthabitis curis aliis festinat charissimum patrem inuisere, tum vt extrema pietatis officia ei pro virili præstet, tum vt benedictionem eius accipiat, quam sane omnibus Ægypti opibus, imo vniuersis mundi regnis potiore ducit. Adducit secum filios duos vt & ipsi benedictionis paternæ fiant participes, & ab auo in album Ecclesiæ allekti, in pietate & fide magis confirmentur. LXX. addunt ἡ καὶ ἡλθε πρὸς Ἰακώβ: quod non est in Hebræo. Commendat nobis suo exemplo Ioseph pietatem & obseruantiam erga parentes infirmos, ne eis officia & honorem debitum negemus, sed tunc maxime præstare studeamus, visitando & consolando eos, vt non tam facultatum, quam benedictionis paternæ hæredes fiamus, iuxta præceptum: *Honora patrem & matrem, vt sis longæius super terram.*

2. RENVNCIATVM EST AVTEM IACOBO. Tertia circumstantia de adoptione nepotum sequitur: vbi primum dicitur, quam reuerenter filium pater exceperit. Aduentu eius atque pietate admodum exhilaratus, infirmum ac tremulū corpus erigere in lectulo tentat & sedere honoris causa. Princeps enim erat. Et solent infirmi conspectu amico-

rum quasi vires omnes colligere, vt quâ gratos eos habeant ostendant, ipsisque dolorem minuât. Deinde exorsus orationem Iosepho paucis commemorat apparitionem Dei, tum benedictionem, tandē promissiones sibi factas, de generis amplitudine & de terræ Canaan hæreditate perpetua. Quorsum hoc? Non solum vt tantam Dei gratiam iam moriturus prædicet, & fiduciam suam in his Dei promissionibus dulcissime acquiescentem profiteatur: sed 1. propter Iosephū:

B vt eum, qui cum princeps Ægypti esset, minus forte de alia terra cogitabat, ad considerationem & fiduciam tantarum promissionum magis inuitet, magisque ab honoribus & opibus Ægypti retrahat, & quasi de nouo ad sanctum genus Abrahamæ, à quo paululum videbatur diuisus, aggreget. 2. Propter filios eius, quos adoptare cogitat hæredes non suorum gregum, pecorum aut recularum aliarum: sed diuinarum promissionum. Quod ad verba, istarum supra videatur

C declaratio cap. 28. ver. 13. Notandum tamen, quod non tam verba Dei apparentis in Luz hîc cōmemoret: quæ paulo aliter se habent, quam verba Isaac patris benedicientis ipsi discedenti in Mesopotamiam: *ibid. vers. 3.* Ibi igitur explicata singula habentur. Confirmat vero benedictionem patris se quasi ore ipsius Dei prolatam accepisse: quod docet, Moysen nō subinde verba numerare, sed summas promissionum quæ tamē sensu perpetuo conueniunt, referre. Quod dicit: *In hereditatem perpetuam quæstionem* habet. Atqui iam hæreditatem illam Israelitæ non habent. Respond. obij aliquando tempus diuturnum, sed finitum notat vt supra fuit. Dedit ergo eis hæreditatem terræ vsq; ad aduentum Messia. 2. Terra carnali semini promissa fuit cum conditione fidei & pœnitentiæ, qua non præstita exciderunt sua culpa. Interim res significatæ promissionum semini spirituali in Christo præstantur perpetuo: